

РЕШЕНИЕ

№ 134

гр. Стара Загора, 30.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – СТАРА ЗАГОРА в публично заседание на двадесет и осми януари през две хиляди двадесет и шеста година в следния състав:

Председател: Румяна Ат. Танева

при участието на секретаря Стойка Ив. Нанева
като разгледа докладваното от Румяна Ат. Танева Търговско дело №
20245500900385 по описа за 2024 година

Предявени са субективно съединени е искове с правно основание на чл. 432, ал. 1 КЗ, във вр. чл. 45 ЗЗД и акцесорни претенции по чл. 496, ал. 1 КЗ вр. чл. 86 ЗЗД.

В исковата молба се твърди, че на 15.03.2024 г., около 18:25 ч., по път П-****, водачът на л.а. марка и модел **** с рег. № СВ **, Ж. Д. З., нарушил правилата за движение по пътищата и блъснал МПС - „*****“, с рег. № *****, управляван от К. К.. В резултат на реализираното ПТП е причинена смъртта на пътника в МПС „*****“ - **** С..

Посочва се, че по случая е образувано ДП № 477/2024 г. по описа на РУ****, пр.пр. № 1053/2024 г. на ОП-Стара Загора, което към настоящия момент не е приключено. Поддържа се, че причина за настъпване на ПТП са допуснатите от Ж. З. нарушения на правилата за движение по пътищата. В конкретната ситуация за него са били налице определени, фиксирани в закон задължения за спазване правилата за безопасно движение по пътищата. С оглед на изложеното, в случая съществува пряка причинна връзка между деянието на З. и настъпилите общественоопасни последици - смъртта на **** С..

Твърди се, че за увреждащия л.а. ****, с рег. № СВ **, управляван от Ж. З., има сключена застраховка “Гражданска отговорност” с ****, обективизирана

в полица № BG/06/123000984353, със срок на валидност от 07.04.2023 г. до 06.04.2024 г. По силата на този договор, застрахователят покрива отговорността на застрахованите лица за причинените от тях неимуществени и имуществени вреди на трети лица, свързани с притежаването и използването на МПС, съгласно чл. 492 от КЗ в размер 10 420 000 лв., която сума представлява минималният размер на обезщетението за неимуществени вреди по задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилите.

Посочва се, че в изпълнение на разпоредбата на чл. 380 от КЗ, пострадалите са предявили претенцията си за изплащане на обезщетение пред **** с писмо, получено от застрахователя на дата 27.03.2024 г., към която са приложили всички документи, с които разполагат. По случая е заведена щета №43072952400082, по която застрахователят не е изплатил обезщетение. С оглед на изложеното, в случая са налице предпоставки за ангажиране отговорността на ****, гр. **** за причинените неимуществени и имуществени вреди на ищите.

Сочи се, че в резултат на инцидента е загинал **** С., на 50 години. Загиналият е бил в работоспособна възраст, работещ, деен, активен и в отлично здравословно състояние. Бил е отговорен и трудолюбив човек, познат и уважаван от всичките си съграждани, който се е грижил всеотдайно за своето семейство.

Посочва се, че Е. и А. са деца на починалия ****, които изключително тежко преживяват смъртта на своя баща. Тя е била неочаквана и съкрушителна за тях. Връзката помежду им е била изключително силна, изпълнена с чувство на обич, уважение и привързаност, като винаги са си помагали и подкрепяли. Е. и А. са израснали с всеотдайните грижи на баща си, с неговото внимание и любов. Приемали са го като пример за подражание, някой на когото се възхищават и искат да приличат. **** е влягал много старание и любов в отглеждането на децата си, осигурявал им е всичко, от което са се нуждаели, не ги е лишавал от нищо, посветил е живота си на тях. **** е бил опора и обединител на семейството си, както той е разчитал на обичта и подкрепата на децата си, така и те са разчитали на него и са се радвали на неговите грижи и морална подкрепа. Е. и А. са поддържали постоянен контакт с баща си, били са много близки. Разчитали са на помощта

на баща си, както финансово, така и морално. Загиналият винаги се е отзовавал в нужда да помага на своите близки и деца. В резултат на трагичния инцидент обаче те губят моралната и физическа подкрепа на баща им, която винаги са имали и на която винаги са разчитали.

Излага се, че внезапната смърт на **** - неочаквана и насилствена, е причинила на ищците неопишуема мъка, душевни болки и страдания, които ще ги следват през целият им живот. Несвоевременната смърт се отразява крайно негативно върху психическото и здравословно състояние на ищците.

Посочва се, че с оглед на изложеното, причинените неудобства, болки и страдания на пострадалите следва да бъдат компенсирани. Паричното обезщетение, разбира се, не може да замести накърнените морални блага, но то би обезпечило удовлетворяването на други нужди, което до известна степен би могло да компенсира страданието и да постигне някакво, макар и минимално, заличаване на неблагоприятните последици от причинената смърт.

Сочи се, че вредите им са в резултат на виновното поведение на водача Ж. Д. З., а за причинените от него вреди отговаря ответникът по делото ****. Съгласно чл. 432 от КЗ увредените имат право на пряк иск срещу застрахователната компания, отговорна по задължителната застраховка "Гражданска отговорност", поради което за тях е налице правен интерес да искат от съда определяне на справедлив размер на обезщетение за причинените им неимуществени вреди. Претендираните суми са съобразени от една страна с принципа на справедливост, с оглед действително претърпените болки и страдания от причинената смърт, а от друга страна с лимита на отговорност на застрахователната компания по ЗГО и съдебната практика при компенсиране на вреди от този вид.

Предвид изложеното, молят да бъдат призовани на съд и след като докажат твърдяното от тях да се постанови решение, с което да се приеме, че предявените иски са основателни и доказани по размер и да се осъди ответника ****, гр. ****, да заплати на А. М. С. и Е. М. С., обезщетение в размер на по 26 000 лв., частични иски от по 200 000 лв. за всеки един от тях, за причинените им неимуществени вреди от смъртта на баща им **** С..

Претендират законна лихва върху всяка една от сумите, считано от 22.03.2024 г. датата на която изтича срока по чл.429, ал.3 от КЗ, вр. с.чл.430,

ал.1 от КЗ, до окончателното изплащане.

Молят да се присъдят направените по делото разноски и адвокатски хонорар на основание чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗА, заедно с начислено ДДС, тъй като е регистриран по ЗДДС, като молят настоящата молба да се счита за списък на разноски.

С отговора на исковата молба ответникът:

Оспорва изцяло предявените искове по основание и размер.

Представя становище по обстоятелствата, на които се основава искът:

Не оспорва наличието на действащ към датата на ПТП договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, сключен относно л.а. ***“ с рег. № СВ **.

Оспорва твърдението на ищите, че са осъществени предпоставките от фактическия състав на неправомерното увреждане по чл. 45 от ЗЗД, пораждащ отговорността на застрахования в дружеството им водач, респ. договорната отговорност на „*****.

Посочва, че доколкото във връзка с настъпилото ПТП е образувано досъдебно производство и същото все още е на етап разследване, то не може категорично да се твърди, че причината за реализираното ПТП и фаталните последици от същото е нарушение на правилата за движение по пътищата от страна на водача на л.,а. ***“ с рег. № СВ **.

Оспорва наличието на виновно и противоправно поведение, осъществено от страна на водача на л.а. **" Ж. Д. З.. Оспорва описания в исковата молба механизъм на ПТП, както и наличието на пряка причинно-следствената връзка между пътнотранспортното произшествие от 15.03.2024 г. и смъртта на **** ** С.. Оспорва заявените в исковата молба обстоятелства, при които е настъпило ПТП.

Посочва, че по делото не са ангажирани доказателства, от които да се установява конкретния механизъм на ПТП, причините и обстоятелствата за настъпването му, които да са довели до вредоносните последици за ищеца. От представения към исковата молба Констативен протокол за ПТП с пострадали лица не може да се установи твърдението, че застрахованият в дружеството им водач виновно е причинил ПТП. Оспорват цитирания протокол в частта „обстоятелства и причини за ПТП“. Протоколът е съставен от лице, което не е

възприело лично обстоятелствата за настъпване на процесното събитие, поради което не се ползва с обвързваща съда материална доказателствена сила относно причините и обстоятелствата за възникване на ПТП. С оглед на това поддържат, че механизмът на настъпване на ПТП е неясен и недоказан, поради което не е възможно да се проследи наличието на пряка причинно-следствена връзка между процесното ПТП и настъпилите вреди.

Отделно от горното, твърди, че в пряка причинно-следствена връзка с настъпилото ПТП от 15.03.2024 г. и фаталните последици от него е поведението на водача на т.а. „*****“ с рег. номер ***** К. К., който е предприел изпреварване в момент, когато това не е било безопасно и се е движил със значително превишена скорост за съответния пътен участък. Във връзка с горното прави и възражение за независимо съпричиняване на ПТП и вредоносните последици и от водача на т.а. „*****“ . С оглед на това твърди, че основната и непосредствена причина за настъпване на ПТП е посоченото нарушение на правилата за движение по пътищата от страна на водача на т.а. „*****“ .

Твърди, че изключителният принос на водача на т.а. „*****“ следва да бъде съобразен при определяне на дължимото от дружеството обезщетение, т.к. причиняването на ПТП от две различни физически лица независимо едно от друго предполага възникване на отговорност при условията на разделност, а не солидарна такава. Аргумент за последното е и обстоятелството, че отговорността от вреди от непозволено увреждане на две лица се обезпечава от два различни договора за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“. Макар и разпоредбата на чл. 53 от ЗЗД да предвижда солидарна отговорност на делинквентите, липсва изрична норма, която да указва, че застрахователят по застраховка „Гражданска отговорност“ на един от виновните причинители на непозволеното увреждане също отговаря при условията на солидарност спрямо другия делинквент/неговия застраховател. Съгласно чл. 121 от ЗЗД, солидарността възниква само, когато е уговорена или по силата на закона. С оглед изложеното и доколкото не е налице нито една от двете правни възможности, предвидени в чл. 121 от ЗЗД, намира, че застрахователят по застраховка „Гражданска отговорност“ отговаря само за вредите, които са пряка и непосредствена последица от поведението на застрахования при него водач. Не са налице условията на солидарност по чл. 121 ЗЗД. Отговорността на застрахователите е разделна. В този смисъл

следа да бъде взето под внимание Решение № 617 от 13.04.2012 г. на САС по в. т. д. № 3864/2011 г., недопуснато до касационно обжалване с Определение № 232 от 8.04.2013 г. на ВКС по т. д. № 1072/2012 г., II т. о., ТК, докладчик председателят Татяна Върбанова.

Посочва, че към датата на настъпване на ПТП т.а. „*****“ с рег. номер *****, при управлението на който е причинено процесното ПТП, има сключена задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите в *****, обективирана в полица № 117751063. Посочва, че доколкото е налице независимо съпричиняване на ПТП, то отговорността на ответника следва да бъде ангажирана само за част от застрахователното обезщетение. За останалата част следва да бъде ангажирана отговорността на застрахователя на гражданската отговорност на другия причинител на непозволеното увреждане, който има преимуществен принос за настъпване на ПТП. Посочва, че искът следва да се уважи за такава част, съответстваща на приноса на извършителите за настъпване на ПТП.

Твърди, че посоченото обстоятелство се установява както от отбелязването в съставения констативен протокол за ПТП с пострадали лица, така и от справката в информационния регистър на Гаранционен фонд. Ето защо считат, че ***** следва да бъде привлечено като трето лице помагач на страната на ответника.

В този смисъл моли, на основание чл. 219. ал. 1 от ГПК, да се конституира като трето лице помагач на страната на ответника *****, с ЕИК ***** адрес: гр. **** *.

Излага, че при условие на евентуалност, в случай, че по делото бъдат установени предпоставките за ангажиране на деликтната отговорност на водача на л.а. **, респективно договорната отговорност на застрахователя твърди, че пострадалият има съществен принос за настъпване на ПТП и получените травматични увреждания, довели до смъртта му. В тази връзка на основание чл. 51, ал. 2 от ЗЗД правят възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на **** ** С., като твърди, че смъртта му не би настъпила, ако същият като пътник в МПС, беше използвал безопасителен колан към момента на настъпване на ПТП. В този смисъл счита, че пострадалият, нарушавайки разпоредбата на чл. 137а, ал. 1 от Закона за движението по пътищата - „Водачите и пътниците в моторни превозни

средства от категории M1, M2, M3 и N1, N2 и N3, когато са в движение, използват обезопасителните колани, с които моторните превозни средства са оборудвани” сам се е поставил в опасност и е допринесъл за настъпилите фатални последици за него.

Посочва в допълнение, че пострадалият също така се е намирал в състояние на алкохолно опиянение - със съдържание на етилов алкохол в кръвта от 1.055 промила. Посоченото състояние се характеризира със значителни нарушения на мисловната дейност, съобразителността, вниманието и координацията на движенията, изразяващи се в силно забавяне на реакциите. Посоченото състояние на **** С. също съществено е допринесло за настъпване на вредоносния резултат.

Не на последно място, прави възражение за прекомерност на претендираното застрахователно обезщетение. Намира иска за неимуществени вреди за силно завишен и несъответстващ на реално претърпените и доказани от ищците болки и страдания във връзка със смъртта на **** С.. Предявеният иск в размер на 200 000 лв. за всеки от ищците не е съобразен с критерия „по справедливост“ и с практиката на съдилищата по аналогични случаи. Съгласно трайно установената практика на ВКС по приложението на чл. 52 от ЗЗД от значение при определяне на обезщетението за неимуществени вреди са не субективните възприятия на ищците за търпените от тях болки и страдания, а обективно съществуващите обстоятелства. Съгласно константната практика на ВКС при определяне на справедливо застрахователно обезщетение следва да бъдат съобразени начина на извършване на увреждането, обстоятелствата, при които е извършено, наличието на принос на увредения за настъпването на увреждането му или за улесняване механизма на настъпване на увреждането, възрастта на увредения, отношенията между увредения и близките му, които търсят обезщетение и др. В този смисъл, твърди, че при определяне на справедливо застрахователно обезщетение следва да бъде отчетено обстоятелството, че ищците и техния баща са живеели отделно, в различни домакинства, че ищците към датата на настъпване на ПТП са били пълнолетни лица и са се грижили сами за себе си и др.

Посочва, че при определяне на справедлив размер на обезщетение задължително следва да бъде съобразена и социално икономическата

ситуация в страната и в региона, където ищците живеят към момента на настъпване на застрахователното събитие.

Съобразно изложеното намира предявените искове за неимуществени вреди за неоснователни и недоказани. При евентуалност счита, че същите следва да бъдат значително намалени по размер.

Посочва, че неоснователността на главните искове води неоснователност и на претенцията за лихва от посочената в исковата молба дата - 22.03.2024 г.

Оспорва претенцията за законна лихва от дата 22.03.2024 г. - датата на предявяване на извънсъдебната претенция пред застрахователя. На първо място посочва, че претенцията на ищците е входирана в дружеството им с дата 27.03.2024 г. с вх. номер 0-92-4494, а не на 22.03.2024 г. Твърди, че дружеството им не е изпаднало в забава, т.к. от страна на претендиращите лица не е изпълнено задължението по чл. 380, ал. 1 от КЗ да представят с предявяване на претенция пред застрахователя данни за банковата си сметка. Оспорва твърдението, че датата, от която застрахователят изпада в забава е датата на предявяването на претенцията пред застрахователя. Срокът за произнасяне по предявена претенция, е уреден с разпоредбата на чл. 497 от КЗ - петнадесетдневен срок от представянето на всички доказателства или тримесечен - от предявяването на претенцията /съгласно чл. 496, ал. 1 от КЗ/. В настоящия случай в рамките на законоустановения тримесечен срок с писмо наш изх. номер 0-92-4810/03.04.2024 г. /приложено към исковата молба/ са уведомили ищците, че ще се произнесем по претенцията след представяне на документи от образуваното досъдебно производство, от които се установяват обстоятелствата за настъпване на ПТП, значими за установяване на вината на застрахования в дружеството им водач, както и данни за банкова сметка на името на пострадалите лица.

С оглед на това поддържа, че искът за законна лихва е неоснователен, т.к. от една страна, дружеството им се е произнесло в срок по предявената извънсъдебна претенция, а от друга, ищците не са представили данни за банкова сметка, поради което по отношение на тях следва да бъдат приложени последиците на забава на кредитора по смисъла на чл. 380, ал. 3 от КЗ.

Предвид гореизложеното, моли да се постанови решение, с което да се отхвърлят предявените искове изцяло като неоснователни и недоказани, ведно с всички законови последици.

Моли да бъдат присъдени сторените по делото разноски, вкл. и юрисконсултско възнаграждение.

С допълнителната искова молба, ищците излагат становище по възражението на ответника за нередовност на исковата молба.

Излагат становище по отношение възраженията на ответника относно основателността на исковите.

Посочват, че с оглед обстоятелството, че ответното дружество не оспорва наличието на валидно застрахователно правоотношение, респ. наличието на валидна застрахователна полица „Гражданска отговорност“ за увреждащия л.а. “*****“ и видно от представената от ответника извънсъдебна претенция на ищците, същият е уведомен на 27.03.2024 г. от тях за настъпване на застрахователното събитие, молят на основание чл. 146, ал. 1, т. 4 от ГПК, да се обявят тези обстоятелства за безспорни и ненуждаещи се от доказване.

Оспорват всички възражения на ответното дружество като незаконосъобразни, неоснователни и недоказани.

Сочат, че неоснователно е оспорването на ответника вината на водача на л.а. “**“ за настъпване на ПТП и противоправността на извършеното от него деяние.

Посочват, че представеният към исковата молба Констативен протокол за ПТП с пострадали лица, представлява официален свидетелстващ документ и се ползва с материална доказателствена сила относно удостоверителното изявление на своя издател за това, че е настъпило ПТП, кои са участниците в него, допуснато ли е нарушение на правилата за движение, има ли пострадали лица и вреди, какви документи са представени от участниците в произшествието. В същия смисъл решение № 85 от 28.05.2009 г. по т. д. № 768/2008 г. на ВКС, II Т. О., Решение № 711 от 22.10.2008 г. по т. д. № 395/2008 г. на ВКС, II Т. О. и Решение № 98 от 25.06.2012 г. по т. д. № 750/2011 г. на ВКС, II Т. О. Предвид и факта, че вината се предполага до доказване на противното, с оглед установената презумпция за вина, считат, че не е в тежест на ищците да доказват обстоятелства от механизма. Доколкото протоколът за ПТП е изготвен от органите на полицията след оглед на местопроизшествието, същият се ползва с обвързваща материална доказателствена сила относно удостоверените от длъжностното лице факти, пряко възприети от него, които са релевантни за механизма на ПТП - мястото на инцидента, посоката на

движение на автомобила.

Посочват, че по отношение вината на водача и противоправността на деянието му, към ИМ са представили доказателства и са направили доказателствени искания - издаване на СУ за снабдяване с материалите от ДП, което поддържат.

Излагат, че следва да се посочи също, че в гражданското право за да се приеме, че има вина по см. на чл.45 от ЗЗД, не се изисква същата да е установена с влязла в сила присъда по наказателно дело. Посочват, че тази презумпция е въведена в гражданското право за ефективната и бърза защита на пострадалите. Дори наказателното производство да не приключи с влязла в сила присъда, респ. решение, в гражданското производство може да не се обори установената презумпция за вина. Присъдата има действие само относно конкретни текстове по ЗДвП, във връзка с чл.343 от НК и те могат да са различни от нарушенията на правилата за движение, установени от гражданския съд. В тази връзка следва да се има предвид Решение № 25/17.03.2010 г. по т.д. № 211/2009 г., II ТО на ВКС.

Твърдят, че неотнормирани към спора са възраженията на ответното дружество за независимо съизвършителство на процесното ПТП от водача на другия автомобил - К. К.. Посочва се, че наследодателя на ищците е бил пътник в неговия автомобил. В настоящото производство трябва да се изследва вината и противоправността на водача на л.а. „*****“ Ж. З., а не на другия участник в ПТП-то. Това е така, тъй като в случая дори и да се установи вина и противоправност и на действията от страна на водача на л.а. „*****“ К. К., при съпричиняване на увреждането от няколко деликвента, застрахователят по застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“, сключена с един от тях, отговаря спрямо увреденото лице *за пълния размер на вредата до размера на застрахователната сума, а не съобразно приноса за увреждането на застрахования при него деликвент.* В този смисъл е и съдебната практика - решение №121/18.09.2014 г., по т.д.№ 2859/2013 г. на I ТО на ВКС; решение № 37/01.09.2015 г. по д.№ 1070/2014 г. на ВКС, II ТО.

Сочат, че предвид изложеното, невярно е твърдението, че отговорността на ответника ще може да бъде ангажирана само доколкото следва да бъде ангажираната тази на водача на застрахования при него автомобил.

Излагат, че ответното дружество неоснователно оспорва причинно-следствената връзка между ПТП и настъпилата смърт на **** С.. За установяването на това обстоятелство е поискано издаване на СУ за снабдяване с материалите от ДП, респ. СМЕ на труп.

Противопоставят се да се привлеча като трето лице - помагач на страната на ответника застрахователя на другия участник в ПТП-то, поради изложените по - горе причини. Отношенията и претенциите на двамата застрахователи не са предмет на настоящото производство. Посочват, че не са налице законовите предпоставки за привличане на исканото от ответника трето лице, поради което молят това искане да бъде оставено без уважение.

Твърдят, че възраженията на ответника за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на починалия, са неоснователни.

Сочат, че направеното оспорване размера на предявените иски за неимуществени вреди е неоснователно. В случая те са съобразени от една страна с принципа за справедливост, с оглед причинените неимуществени вреди, а от друга страна - с лимита на отговорност на ответника за 2023 г. и съдебната практика при компенсиране на вреди от този вид.

Посочват, че по отношение претенцията за лихви за забава, следва да се посочи, че при деликт лихви за забава се дължат от датата на непозволеното увреждане. В тази връзка посочват, че следва да се има предвид, че задължението за изплащане на застрахователно обезщетение възниква с настъпването на застрахователното събитие, покрито от ЗГО на автомобилистите. Приложимата правна норма е чл. 429, ал.3 КЗ, в която е уредено задължение на застрахователя за лихви от датата на уведомяване от застрахования или от датата на уведомяване или предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице. Тъй като за делинквента е установено задължение да уведоми застрахователя в 7-дневен срок от датата на настъпване на застрахователното събитие, което не се оспорва от ответника, то за застрахователя възниква задължение за плащане на лихви към пострадалия от 7-мия ден, така, както е посочено в исковата молба - 22.03.2024 г.

Сочат, че най - късният момент, от който възниква задължение за лихви, е 27.03.2024 г., за която дата са представени доказателства, че от ищците е постъпило уведомление до застрахователя.

С отговора на допълнителната искова молба ответникът поддържа изцяло съображенията си, всички оспорвания и възражения, изложени в отговора на исковата молба. Поддържа и всички доказателствените искания.

Третото лице помагач на страната на ответника **** – ** е подало становище с дата 14.07.2025г., с което оспорва твърдението, че произшествието е настъпило вследствие на противоправно и виновно поведение на водача на товарен автомобил „****“с рег. № **** - К. Д. К., застрахован по застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите при **. Посочва, че липсват каквито и да е доказателства, които да обосновават наличие на елементите от фактическия състав на деликтната отговорност на водача К. К.. При липса на противоправно поведение на водача не може да се приложи презумпцията за вина в гражданското право. Посочва, че липсва краен съдебен акт по наказателно производство, който да има обвързваща настоящия състав сила по отношение на обстоятелствата извършено ли е деянието, неговата противоправност и вината на дееца. В условията на *евентуалност* прави *възражение за съпричиняване* от страна на пострадалия **** ** С., изразяващо се в нарушение на задължението за ползване на *обезопасителен колан* като пътник в товарен автомобил „*****“с рег. № ****, с което поведение е допринесъл в изключително висока степен за получаването на по-тежки по вид, степен и характер увреждания. Поддържа, че в случай, че пострадалият е бил с поставен предпазен колан, той не би получил тежките и несъвместими с живота травми. Предвид горното, в случай че съдът намери предявените от ищците искове за основателни, счита, че техния размер следва да бъде намален с процент, съответстващ на степента на съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалия. Оспорва вида, тежестта и размера на твърдените като причинени на ищците неимуществени вреди. Заявява, че не съществува основание в закона, въз основа на което, съдът да презумира действително претърпените неимуществени вреди. Твърди, че не са настъпили претендираните неимуществени вреди, както и че ако има настъпили болки и страдания, то те не отговарят на степента и интензитета, твърдени от ищците.

В становището се посочва, че съгласно чл. 51 ал. 2 от ЗЗД, за вреди причинени от неправомерно увреждане, обезщетение се дължи за всички вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Тези вреди трябва

да са действителни, реално причинени - да съществуват обективно. А според чл. 52 от ЗЗД обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. При непозволеното увреждане, вредата не се предполага, а подлежи на доказване от страната, която претендира обезщетението, в конкретния случай от ищите по делото. Оспорва размера на предявения иск за неимуществени вреди, като счита същия за прекомерно и неоснователно завишен, в противоречие с принципа на справедливост по чл. 52 от ЗЗД.

Счита, че претендирания размер на обезщетение не съответства на твърдените в исковата молба като претърпени от ищите неимуществени вреди. Оспорва като неоснователен акцесорния иск за присъждане на законна лихва за забава, предвид неоснователността на главния иск. Оспорва акцесорния иск и с оглед началната дата на периода, за който се претендира законна лихва за забава, а именно - 22.03.2024 г. Ищите не сочат основанието за претендирания период. Задължението на Застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите за законна лихва за забава върху размера на застрахователното обезщетение е регламентирано от специалната разпоредба на чл. 497 ал. 1 от КЗ. Оспорва размера на адвокатския хонорар на пълномощника на ищите, в случай че същият надвишава минималните такива, определени с Наредба № 1/2004 г. на ВАС.

В съдебно заседание, ищите са изменили размера на предявените искове, като същите се считат предявени за 180 000 лв. за всеки един, частични искове от по 20 000 лв. за причинени неимуществени вреди на ищите, изразяващи се в търпени болки и страдания, вследствие на ПТП от 15.03.2024 г., при което загива ** ** С., ведно със законната лихва върху сумата от 22.03.2024 г. – датата, на която изтича срока по чл. 429, ал. 3 от КЗ, вр. с чл. 430, ал. 1 от КЗ до окончателното изплащане.**

Съдът като обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и като взе предвид становищата и доводите на страните намира за установено следното:

Страните не спорят и съдът намира за безспорни обстоятелствата относно осъществяване на ПТП на 15.03.2024 г., около 18:25 ч., по път П-**** между л.а. марка и модел ***“ с рег. № СВ **, Ж. Д. З., и т.а. „*****“ с рег. № *****, управляван от К. К., в резултат на което е причинена смъртта на

пътника в МПС „*****“ - **** С..

За изясняване на обстоятелствата и причините за ПТП е образувано ДП № 477/2024 г. по описа на РУ *****, пр.пр. № 1053/2024 г. на ОП-Стара Загора, което към настоящия момент не е приключено.

Към датата на ПТП – 15.03.2024г. увреждащия л.а. *** с рег. № СВ **, управляван от Ж. З., има сключена застраховка “Гражданска отговорност” с ****, обективирана в полица № ВГ/06/123000984353, със срок на валидност от 07.04.2023 г. до 06.04.2024 г.

Видно от представеното удостоверение за наследници №24/02.03.2024 г., издадено от кметството на *****, ищите Е. М. С. и А. М. С. са законни наследници на **** ** С., починал на 15.03.2024 г.

Съобразно разпоредбата на чл. 380 от КЗ, ищите предявили претенцията си за изплащане на обезщетение пред **** с писмо, получено от застрахователя на дата 27.03.2024 г. По случая е заведена щета №43072952400082, по която застрахователят не е изплатил обезщетение.

С оглед изясняване на спора от фактическа страна, по делото е назначена комплексна съдебномедицинска и автотехническа експертиза, чието заключение не е оспорено от страните и се възприема от съда. Въз основа на събраните доказателства вещото лице – автоексперт е установило, че механизмът на ПТП е следният:

На 15.03.2024 г., около 18:25 ч., на път № II - 55, в посока от юг на север, към гр. *** със скорост около 82 км/ч и опасна зона за спиране с дължина около 76 м се е движил л.а. ***** с рег. № *****, управляван от К. Д. К.. В автомобила са пътували осем пътника (всички места са били заети). В същото време, в обратна посока - от север на юг, към гр. /***, със скорост около 106 км/ч и опасна зона за спиране около 121 м се е движил л.а. *****, с рег. № СВ **, управляван от Ж. Д. З.. На предна дясна седалка е имало пътник. Било е в светлата част на денонощието. Видимостта е била нормална. Пътната настилка е била влажна. Участъкът от пътя, за посоката на движение на л.а. ***** е с последователни леви и десни завои. На км 53, водачът на л.а. ***** е предприел изпреварване на товарен автомобил и е навлязъл в пътната лента, предназначена за насрещно движещите се ПС, по която се е движил л.а. ***. Водачите на двата автомобила са възприели опасността за движението си и всеки от тях е предприел въртене на кормилния

кръг наляво спрямо посоката си на движение, но на около 26,00 - 26,30 м южно от линията на ориентира и на около 1,05 - 1,90 м западно от източната граница на платното за движение е настъпил удар между двата автомобила. Мястото на удара е на прав участък от пътя и се намира в източната пътна лента, по която се е движил л.а. ***. Ударът за двата автомобила е настъпил в челните им десни състави. В резултат на удара л.а. *** се е завъртял около хоризонталната си ос обратно на часовата стрелка и е продължил движението си напред. Установил се е в покой в източната пътна лента на лявата си страница, с предните си състави насочени на северозапад, така както е описан в протокола за оглед и нанесен в мащабната скица. В резултат на удара л.а. ***** се е завъртял около вертикалната си ос обратно на часовата стрелка и е продължил движението си напред и наляво. Напуснал е платното за движение, наляво спрямо посоката си на движение. Установил се е в покой извън платното за движение, източно от него, обърнат на лявата си страница, с предните си състави насочени на юг. При спасителни действия двата автомобила са били обърнати на колелата си. В резултат на удара е причинена смъртта на двама от пътниците в л.а. *** - **** ** С., пътник на втория ред седалки до вратата и на Катя П. **** - пътник на първия ред седалки до вратата. Водачът и другите пътници в л.а. *** са получили травматични увреждания. В резултат на ПТП са пострадали водачът и пътникът в л.а. ***** , а на двата автомобила са нанесени материални щети.

Съобразно установения механизъм на ПТП, заключението на автоексперта е, че **от техническа гледна точка причините за възникване на ПТП са субективните действия на водача на л.а. *******, който преди да предприеме маневрата „Изпреварване“ **не се е убедил, че има видимост, свободен път на разстояние**, достатъчно за изпреварване, и че може да заеме място в пътната лента пред изпреварваното ПС, без да го принуждава да намалява скоростта или да изменя посоката на движение. При изпреварването л.а. ***** е **навлязъл в пътната лента, предназначена за насрещно движещия се л.а. ***** и с действията си е създавал опасност за движението му, като е поставил в невъзможност водачът на микробуса (л.а. ***) да предотврати ПТП. Водачът на л.а. ***** не се е убедил, че като се движи с **безопасна скорост**, може да извърши изпреварването за кратко време, като се съобрази с положението, посоката и скоростта на движение на насрещно движещият се л.а. ***.

Скоростта на движение на л.а. ***** към момента на удара и скоростта на движение преди настъпване на ПТП е била около 106 км/ч;

Скоростта на движение на л.а. *** към момента на удара и скоростта на движение преди настъпване на ПТП е била около 82 км/ч.

В експертизата е изчислена опасната зона за спиране на автомобилите и тя е както следва:

Опасната зона за спиране на л.а. ***** при скоростта му на движение от 106,16 км/ч е около 121 м.

Опасната зона за спиране на л.а. ***** при движение с максимално допустимата скорост от 90 км/ч е около 81 м.

Опасната зона за спиране на л.а. *** при скоростта му на движение от 82,27 км/ч е около 76 м.

Водачът на л.а. ***** е имал техническата възможност да предотврати настъпването на ПТП, като **не предприема** маневрата „Изпреварване“ без да има видимост, свободен път на разстояние, достатъчно за изпреварване и че може да заеме място в пътната лента пред изпреварваните ПС, като не създава опасност за движението на насрещно движещият се л.а. ***.

Непосредствено преди ПТП л.а. *** се е движил в своята/източната пътна лента. В лентата за насрещно движение са се движили колона от товарни автомобили, а вдясно от пътната му лента има банкет и отводнителна канавка. Видно от експертизата, минималното разстояние между автомобилите, при което може да се предотврати челно сблъскване, е равно на сумата от техните пълни спиращни пътища (опасните им зони) $S_{0i} + S_{02}$ плюс безопасното разстояние между спрелите автомобили. Вещото лице е изчислило, че при своевременна реакция с аварийно спиране от страна на двамата водачи, при движение на л.а. ***** със скорост от 106,16 км/ч същото е $S_{min} = 197,68$ м. и при своевременна реакция с аварийно спиране от страна на двамата водачи, при движение на л.а. ***** с максимално допустимата скорост от 90 км/ч е $S_{min} = 156,13$ м. Изводът на вещото лице от направения анализ е, че водачът на л.а. *** е нямал техническата възможност да предотврати настъпването на ПТП при същото поведение на водача на л.а. *****.

Видно от протокола за оглед, мястото на удара се намира в пътната

лента, предназначена за движение на л.а. ***. Непосредствено преди ПТП и към момента на удара, водачът на л.а. ***** е бил в процес на изпреварване на товарния автомобил, което сочи, че приносът за настъпване на процесното ПТП е изцяло на водача на л.а. *****.

При огледа и аутопсията върху трупа на **** ** С. ЕГН ***** са установени:

Гръдна травма - счупване на IV до VIII ребро в ляво, набиране на кръв в лява гръдна половина, контузия на сърцето, контузия на двата бели дроба, кръвонасядане на меките тъкани в средостението.

Коремна травма - кръвонасядане на голямото було, дръжката на тънките черва, мастната капсула на левия бъбрек и лявата задкоремница, набиране на кръв в коремната кухина.

Счупване на дясната гаванковидна ямка.

Малокръвие на трупа и вътрешните органи.

Счупване на костите на лява подбедрица с оформен травматичен джоб по външната повърхност на подбедрицата.

Послесмъртно счупване на IV до VI ребро в дясно.

Описаните травматични увреждания са от действието на твърди тъпи предмети и отговарят да са получени при описаното в материалите на досъдебното производство ПТП - травма в кабината на лек автомобил.

Причината за смъртта на **** ** С. ЕГН *****, вписана в аутопсионния протокол, е гръдна травма, при която се е получила и контузия на сърцето. Всички травматични увреждания с изключение на счупените ребра в дясно са прижизнени. Счупванията на ребрата в дясно са получени при ресуститационни мероприятия.

Заключението на патолога, потвърдено от съдебния експерт въз основа на данните от протокола е, че е налице пряка причинно-следствена връзка между получените травматични увреждания при ПТП и настъпилia смъртен изход. Състоянието на трупните изменения отговаря на смърт от първо денонощие.

Съдебният експерт уточнява, че конкретната причина за смъртта е контузия на сърцето, което е довело до ритъмно-проводно нарушение - спиране на сърдечната дейност. Контузията на сърцето е тъпа закрыта травма,

която се получава от действието на твърд тѣп предмет със значителна кинетична енергия. Такъв твърд тѣп предмет в условията на купето на автомобил при ПТП може да бъде елемент от интериора, както и самият предпазен колан.

Към момента на ПТП С. е страдал от декомпенсирана хипертрофия на сърдечния мускул в областта на лявата сърдечна камера, което е признак за нелекувана хипертонична болест с високи стойности и многогодишна давност.

Видно от протокол № 100/21.03.2024 г. за извършено химическо лабораторно изследване на кръвна проба от **** ** С., съдържанието на етилов алкохол в кръвната проба е 1,055 ‰. Експертът посочва, че този резултат не е относим към момента на ПТП, в смисъл че към момента на ПТП е бил по-висок, от което може да се направи категоричен извод, че С. е бил в състояние на алкохолно опиване, което в качеството му на пътник в автомобил, участващ в ПТП не оказва влияние върху крайния резултат. Това е така, защото пострадалият е подложен на големи инерционни сили и чрез собствената си мускулна сила не е в състояние да се противопостави.

Процесният л.а. *****) е с осем пътнически места. В автомобила са пътували осем пътника и водача - общо са били девет човека. Същият е бил оборудван с обезопасителни колани на всички места на пътниците и на водача - автомобилът е оборудван с девет обезопасителни колана.

Пострадалият **** С. е заемал мястото вдясно, на втория ред седалки, до вратата. Деформациите по л.а. *****) са масивни и концентрирани в дясната челна част и странична дясна част: счупена предна броня; деформиран преден ляв калник; предно дясно окачване; скъсана предна дясна врата; деформирана предна дясна колона; счупено предно панорамно стъкло, счупено арматурно табло. Деформирани и усукани са предните десни седалки.

Видно от анализа на силите, действали върху телата на пътниците при удара, преносната инерционна сила в резултат на удара ще се стреми да измести тялото на пострадалия **** С. основно напред и малко наляво. В този случай, при наличие на поставен обезопасителен колан, той ще предотврати това движение, както и свободното движение на тялото при преобръщането на автомобила.

В материалите по делото има обективни данни, че към момента на настъпване на ПТП, пострадалият е пътувал с предпазен колан, а

травмите са получени въпреки това. При вътрешния оглед на автомобил „*****“ с рег. № ***** в протокола за оглед на местопроизшествие е отбелязано: „Колан на водача в разпънато положение, блокиран. Колан на пътниците отпред в дясно в разпънато положение, блокиран. Автомобилът е оборудван с осем места за пътниците плюс едно за водача. Колани на останалите седалки, блокирани в работно положение.“ Съдебният медик е посочил в заключението, че ползването или не на предпазен колан не повлиява върху вида, степента и характера на травмите, вкл. и контузията на сърцето, причина за смъртта. При големи скорости на удара и особено при малък интервал от време за погасяване на скоростта до нула предпазните колани придобиват свойствата на твърд тълп предмет.

С оглед установяване на релевантните факти и обстоятелства по делото са събрани гласни доказателства.

В качеството на свидетели по делото са разпитани лицата ****, съсед на починали при процесното ПТП на 15.03.2024 г. **** ** С., и *** – баджанак на пострадалия, както и ** С. – негов брат. От показанията на свидетелите се установява, че от почти 6 години **** и децата му живеят работят в *****. В *** семейството се връща за няколко месеца и отново заминават. В ***** **** С. живеел в едно жилище със сина си и неговите деца. Дъщеря му и зет му живели в отделна квартира близо до него. Когато се връщали в ***, оставали заедно и живеели в една къща със сина и снаха си. Семейството имали добри взаимоотношения, помагали си, разбирали се. **** помагал и на сина си, и на дъщеря си, и на внуците. Подпомагал ги финансово.

**** се върнал в *** заради баща си, който бил добре. Решил да прибере жена си, затова тръгнал отново за *****. В деня на инцидента **** заминавал за *****. След ПТП е приет в болница, където починал от травмите.

Когато **** С. починал, децата му били в *****. Върнали се за погребението, което било организирано от сина му. Децата тежко понесли смъртта на баща си. Споделяли, че много им липсва. Често ходели на гробищата. На свидетелите не им е известно децата да са посещавали психолог или психиатър. Е. и А. приемали валериан за успокоение, за да се справят със случилото се. След смъртта му останали в *** около три месеца, стрували 40 дни, после 62 дни, след това заминали. На първата година след инцидента отново се върнали в ***.

Относно механизма на ПТП, показания са дали Ж. Д. З. – водач на л.а. ***, участвал в процесния инцидент и М. К. И. – пътник в същия автомобил. Пътували от гр. *** към гр. **. По пътя попаднали зад колона от три тира, зад които се движели дълго време. Преди гр. /*** имало възможност за изпреварване - маркировката го позволявала, а отсрещното платно било свободно. Свидетелят З. предприел изпреварване на първия тир. След като успешно го изпреварил, преценил, че има видимост и място и решил да изпревари втория тир. Когато почти го изпреварил, забелязал в далечината пред него светлини, вероятно от приближаващ автомобил и решил да се прибере отново в лентата си. В този момент третият тир, който бил най-отпред, внезапно задействал спирачки и частично навлязъл в лявата лента, като с ремаркетото си закачил преден - десен калник на л.а. **, при което лекия автомобил се отклонил към дерето – наляво. Предната половина на колата започнала да навлиза в дерето и в този момент, от другото платно се задал микробус "****", който навлязъл от другото платно. Микробусът "****" от неговото насрещно движение. Той влязъл пред тира, сякаш е предприемал маневра за изпреварване. Последвал удар между лекия автомобил и микробуса, ударът бил кос в предната дясна част на автомобила, което довело до отклоняване завъртане на автомобила в дерето и установяването му обърнат на лявата страна. Свидетелите не видели изпаднали хора от микробуса. Всички били живи и в съзнание. На свидетеля не му е известно дали е установена самоличността на водачите на тировете. Не може също така да каже кое е лицето с името ****. Не е сигурен дали всички пътници в микробуса са били с колани, тъй като бусът нямал прозорци отстрани и отзад и не успял да види вътре. Шофьорът на микробуса не предприел намаляване на скоростта преди удара. След ПТП свидетелят видял микробуса преобърнат наляво, като така останал до пристигането на полицията. Пътниците вече били излезли от него.

От показанията на свидетеля К. Д. К. – водач на микробус „*****“ с регистрационен номер СТ**, се установява, че при процесното ПТП на 15.03.2024г. в микробуса пътували общо осем човека. **** стоял на задната дясна седалка и свидетелят се спомня, че имал поставен предпазен колан. Микробусът се движел със скорост приблизително 70 – 75 км/ч. Било на смрачаване около 17:50 м., настилката била суха. ПТП се случило на прав участък от пътя, на излизане от гр. /***, когато срещу тях навлязъл лек

автомобил марка „*****“, който ударил техния микробус в десния фар. Лекият автомобил се движел с висока скорост. След удара автомобилът излязъл от пътното платно и паднал в канавката, тъй като нямало мантинела. Бусът се обърнал на лявата страна. Изкарали **** и останалите пътници. Една жена му срязала колана. Изваждали хората един по един. **** казал, че не усеща краката си. Когато го извадили, бил жив. Произшествието станало в лентата за движение на микробуса. Когато приближили лекия завой, насрещният автомобил навлязъл в тяхната посока и ги ударил. Шофьорът на микробуса имал видимост, лекият автомобил изпреварвал тировеите. Имало най-малко четири тира. Не могъл да се прибере, в този момент микробусът се движел към него, видял го в последния момент и се ударили. Свидетелят К. завъртял волана за да не се ударят челно. Не могъл да избегне удара. Нямамо къде да отиде, нямал време за реакция. Полицията пристигнала около пет минути след инцидента, а линейките - две-три минути по-късно. На мястото имало общо шест-седем линейки, които оказвали помощ на всички пострадали. Колите не били местени след удара и никой не е пипал нищо.

Свидетелят П. К. Д. е очевидец на ПТП на 15.03.2024 г., в Прохода на Републиката, в посока *** -/***. Били колона от няколко камиона. В този участък имало лека права. Автомобил Джип тръгнал да изпреварва колоната. Свидетелят Д. видял, че идва завой. Оставил дистанция от предния камион, за да може джипът да се прибере в неговото платно. Той обаче не се прибрал и в този момент излязъл микробус „****“ с пътници, с който се ударили почти челно.

Катастрофата станала изцяло в насрещното движение, л.а. ** изпревари първия камион и продължил да изпреварва следващия пред него. Като видял в последния момент микробуса, лекият автомобил свил наляво и тръгна да бяга към насрещния банкет.

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

За да се ангажира отговорността на застрахователя по чл. 432, ал. 1 от КЗ, е необходимо към момента на увреждането да съществува валидно застрахователно правоотношение, породено от договор за застраховка "Гражданска отговорност", между прекия причинител на вредата и

застрахователя, при спазване на изискванията на чл. 380 КЗ.

В случая, не е спорно наличието на валидно застрахователно правоотношение към датата на процесното ПТП на 15.03.2024 г., по силата на което, по силата на което **** е поело задължение да обезщети увредените лица при използването на застрахования лек автомобил марка и модел *** с рег. № СВ ** по застраховка „Гражданска отговорност“.

Ищците са депозирали претенция пред **** и е образувана застрахователна преписка, като застрахователно обезщетение не е изплатено. Съобразно разпоредбата на чл. 498, ал.3 КЗ, във вр. с чл. 380 КЗ, ищците са предявили настоящият иск срещу ****, което е пасивно легитимирано и се явява надлежна страна в настоящото производство, поради това съдът намира предявените иски за процесуално допустими.

На следващо място следва да са налице и всички кумулативни предпоставки от фактическия състав на чл. 45 от ЗЗД, пораждащи основание за отговорност на прекия причинител - застрахован спрямо увредения за обезщетяване на причинените вреди.

В настоящия случай доколкото няма постановена присъда, която да е задължителна за гражданския съд на основание чл. 300 от ГПК относно това дали е извършено деянието, неговата противоправност и виновността на дееца, тези предпоставки следва да бъдат установени с доказателства в хода на настоящото производство.

Видно от събраните доказателства по делото – съдебна автотехническа експертиза и показанията на свидетелите К. Д. К. и П. К. Д., от техническа гледна точка причина за възникване на ПТП са субективните действия на водача на л.а. *****, който преди да предприеме маневрата „Изпреварване“ не се е убедил, че има видимост, свободен път на разстояние, достатъчно за изпреварване, и че може да заеме място в пътната лента пред изпреварваното ПС, без да го принуждава да намалява скоростта или да изменя посоката на движение. При изпреварването л.а. ***** е навлязъл в пътната лента, предназначена за насрещно движещия се л.а. *** и с действията си е създавал опасност за движението му, като е поставил в невъзможност водачът на микробуса (л.а. ***) да предотврати ПТП. Водачът на л.а. ***** не се е убедил, че като се движи с безопасна скорост, може да извърши изпреварването за кратко време, като се съобрази с положението,

посоката и скоростта на движение на насрещно движещият се л.а. ***. Водачът на л.а. ***** е имал техническата възможност да предотврати настъпването на ПТП, като не предприема маневрата „Изпреварване“ без да има видимост, свободен път на разстояние, достатъчно за изпреварване и че може да заеме място в пътната лента пред изпреварваните ПС, като не създава опасност за движението на насрещно движещият се л.а. ***.

Водачът на л.а. *** е нямал техническата възможност да предотврати настъпването на ПТП при същото поведение на водача на л.а. *****, тъй като минималното разстояние между автомобилите, при което може да се предотврати челно сблъскване при своевременна реакция с аварийно спиране от страна на двамата водачи е по-малко от сумата от техните пълни спирачни пътища (опасните им зони).

Видно от експертизата, мястото на удара се намира в пътната лента, предназначена за движение на л.а. ***. Непосредствено преди ПТП и към момента на удара, водачът на л.а. ***** е бил в процес на изпреварване на товарния автомобил, което сочи, че приносът за настъпване на процесното ПТП е изцяло на водача на л.а. *****.

С оглед изложеното съдът намира, че допуснатите нарушения на водача на лек автомобил марка и модел ***“ с рег. № СВ ** са в пряка причинна връзка с настъпилите травми на **** ** С. и следва да се направи извод, че презумцията на чл. 45, ал. 2 ЗЗД не е оборена.

Поради това съдът приема, че деянието на водача на лек автомобил марка и модел ***“ с рег. № СВ ** осъществява всички признаци /обективни и субективни/ на деликтния състав по чл. 45 от ЗЗД. Следователно отговорността на **** следва да бъде ангажирана, като предявеният иск за неимуществени вреди е доказан по основание.

Относно размера на иска за неимуществени вреди, съдът намира следното:

Съгласно чл. 52 от ЗЗД обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Справедливостта изисква претърпените болки и страдания на ищеца да бъдат надлежно и адекватно обезщетени. Понятието “справедливост” не е абстрактно. Според ПП на ВС на РБ № 4/23.12.1968 г. то е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се вземат предвид от съда при

определяне размера на обезщетението. Такива обективни обстоятелства са характера на увреждането, начина на настъпването, обстоятелствата при които е станало, допълнителното влошаване състоянието на здравето, причинените морални страдания и др.

В настоящия случай от свидетелските показания, които съдът възприема изцяло, като непосредствени, непредубедени и непротиворечиви се установява, между загиналия и неговите син и дъщеря е имало силна емоционална връзка, типична за отношенията баща – деца. Починалият **** С. и децата му поддържали постоянни и топли отношения. Привързаността била силна и взаимна, съществували отношения на обич и разбирателство, характерни за връзката между родител и дете, силна духовна близост и уважение. Пострадалият е бил в разцвета на силите си (50 г. към датата на ПТП), като неговите син и дъщеря разчитали на неговата помощ и подкрепа. Чувството на безпомощност пред безвъзвратното отнемане на бащата е непреодолимо и скръбта е неизмерима и причинява неимоверни страдания. Съдът счита, че несъмнено загубата на родител и то по такъв непредвидим и нелеп начин причинява огромни болки и страдания и прави преждевременната му загуба особено тежка. Връзката “баща – деца” освен кръвна е и емоционална и житейски предполага, че физическата загуба на бащата би причинила в най-голяма степен страдания на неговите деца.

Ето защо, съдът като взе предвид претърпените от ищците болки и страдания и обичайно присъжданите обезщетения в аналогични случаи, приема, че дължимото обезщетение за причинени неимуществени вреди на Е. М. С. и А. М. С. вследствие на смъртта на техния баща **е в размер на 150 000 лв. за всеки от ищците.**

По възражението за съпричиняване.

Разпоредбата на чл. 51, ал. 2 ЗЗД предвижда възможност обезщетението за вреди от непозволено увреждане да се намали, ако самият пострадал е допринесъл за тяхното настъпване. От значение за определяне наличието и степента на съпричиняване на вредоносния резултат от страна на увреденото лице е съществуването на причинна връзка между поведението на пострадалия и противоправното поведение на делинквента, доколкото намаляване обезщетението за вреди от деликт не може да почива на предположения. Затова при въведено възражение за съпричиняване, винаги

следва да прецени дали конкретните установени при условията на пълно и главно доказване, действия на пострадалия са допринесли за така настъпилата вреда – създали са условия или са я улеснили, и въз основа на тях да определи обективния принос на последния. Доказателствената тежест за установяването на твърдения правнорелевантен факт принадлежи на страната, която навежда това частично правоизключващо възражение, като доказването трябва да е пълно, съобразно правилата, предписани в нормата на чл. 154, ал. 1 ГПК.

От страна на ответното дружество е направено възражение за съпричиняване, изразяващо се в непоставяне на предпазен колан и употреба на алкохол.

Видно от заключението на комплексната съдебномедицинска и автотехническа експертиза, налице са по делото обективни данни, че към момента на настъпване на ПТП, пострадалият е пътувал с предпазен колан, а травмите са получени въпреки това. В протокола за оглед е записано, че коланите на поставените седалки са блокирали в работно положение. Съдебният медик е посочил, че липсват специфични увреждания, които могат да потвърдят травмиращ фактор, какъвто е предпазния колан, но те съвсем не са задължителна находка. Ползването или не на предпазен колан не повлиява върху вида, степента и характера на травмите, вкл. и контузията на сърцето, причина за смъртта. При непоставен обезопасителен колан, при преобръщането на автомобила тялото на пострадалия е щяло да се движи свободно в купето на автомобила. Видно от заключението на експертизата, такова движение не е имало. Следователно, независимо, че не са намерени следи от обезопасителния колан върху тялото на пострадалия, такъв е бил поставен.

Безспорно, видно от протокол № 100/21.03.2024 г. за извършено химическо лабораторно изследване на кръвна проба от **** ** С., съдържанието на етилов алкохол в кръвната проба е 1,055 ‰. Според съдебният експерт към момента на ПТП този резултат е бил по-висок, от което може да се направи категоричен извод, че С. е бил в състояние на алкохолно опиване. В качеството му на пътник в автомобил, участващ в ПТП това не е оказало влияние върху крайния резултат, тъй като пострадалият е подложен на големи инерционни сили и чрез собствената си мускулна сила не е в състояние да се противопостави.

По изложените съображения следва да се приеме, че наведените от ответника възражения за съпричиняване са неоснователни.

По искането за присъждане на законна лихва:

Съгласно чл. 429, ал. 3, изр. 2 - ро КЗ вр. чл. 493, ал. 1, т. 5 и чл. 429, ал. 2, т. 2 КЗ, застрахователят дължи на увреденото лице лихвите за забавата на застрахования по застраховка "Гражданска отговорност", считано от по-ранната дата на уведомяване на застрахователя за настъпване на застрахователното събитие от застрахования делинквент или от увреденото лице, вкл. чрез предявяване от последното на застрахователна претенция, стига лихвите да са в рамките на лимита на отговорност на застрахователя, определен от размера на застрахователната сума.

В настоящия случай, ищците претендират законна лихва от 22.03.2024 г. По делото е представено доказателство, че е предявена застрахователна претенция, получена от застрахователя на 22.03.2024 г. – застрахователни – застрахователна преписка № 43072952400082, по която застрахователят не е изплатил обезщетение. Следователно съдът като съобрази посочените обстоятелства и при липса на други данни, следва да приложи разпоредбата на чл. 429, ал. 3 КЗ. Датата, от която следва да се присъди законната лихва е 22.03.2024г., от датата на предявяване на застрахователна претенция от увредените лица.

С оглед изложеното, следва ****, гр. ****, да заплати на А. М. С. и Е. М. С., обезщетение в размер на по 150 000 лв. за всеки един от тях, за причинените им неимуществени вреди от смъртта на баща им **** С. при ПТП на 15.03.2024 г., ведно със законната лихва от 22.03.2024 г. до окончателното изплащане на сумите, като над присъдените 150 000 лв. до претендираните 180 000 лв., част от 200 000 лв. исковете следва да се отхвърлят като неоснователни и недоказани.

Съгласно [чл. 3-5 от Закона за въвеждане на еврото в Република България \(ЗВЕРБ\)](#), [решение \(ЕС\) 2025/1407](#) на Съвета от 8 юли 2025 година относно приемането на еврото от ***, считано от 1 януари 2026 г. и [Регламент \(ЕС\) 2025/1409](#) на Съвета от 8 юли 2025 година за изменение на [Регламент \(ЕО\) № 2866/98](#) по отношение на валутния курс към еврото за ***, към настоящия момент официална парична единица е еврото, равностойно на 1,95583 български лева. Поради това, всички горепосочени суми следва да се

превалутират по правилата на [чл.12-13 от ЗВЕРБ](#), тъй като решението е постановено след 01.01.2026г.

С оглед изложеното, следва ****, гр. ****, да заплати на А. М. С. и Е. М. С., обезщетение в размер на по 76 693,78 евро (седемдесет и шест хиляди шестстотин деветдесет и три евро и седемдесет и осем евроцента, с легова равностойност 150 000 лв.) за всеки един от тях, за причинените им неимуществени вреди от смъртта на баща им **** С. при ПТП на 15.03.2024 г., ведно със законната лихва от 22.03.2024 г. до окончателното изплащане на сумите, като над присъдените 76 693,78 евро (150 000 лв.) до претендираните 92 032,5 евро (180 000 лв.), част от 102 258,38 евро (200 000 лв.) исковете следва да се отхвърлят като неоснователни и недоказани.

По отговорността за разноси:

От представените по делото доказателства се установява, че на ищците е предоставена безплатна правна помощ по реда на чл. 38, ал. 2 ЗАдв. Съгласно посочената разпоредба адвокатът, оказващ безплатно адвокатска помощ, има право на адвокатско възнаграждение, ако се касае за случай по чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗА и ако в съответното производство насрещната страна е осъдена за разноси. С решение от 25.01.2024 г. по дело С-438/22 на СЕС е прието, че Наредба № 1/2004 г. за МРАВ е равнозначна на хоризонтално определяне на задължителните минимални тарифи, забранено от чл. 101 от ДФЕС, имащ директен ефект в отношенията между частноправните субекти и пораждащ правни последици за тях, поради което се явява нищожна. В този смисъл съдът е свободен да определи размера на дължимото адвокатското възнаграждение по своя преценка, съобразявайки се с приетите до настоящия момент критерии – фактическа и правна сложност на делото, обем на осъществената правна защита – написване на искова молба или подаване на отговор, явяване в съдебни заседания, представяне или не на писмени бележки по делото, както и броя на проведените съдебни заседания.

В случая се касае за субективно съединени искове, но фактическите обстоятелства, на които се основават, са едни и същи. Ищците имат един и същ интерес и за осъществената защита на всеки от тях процесуалният им представител е извършил едни и същи действия, като е изградена обща защита на страните и е изложено становище по повдигнатите в производството възражения. Поради това съдът намира, че с оглед фактическа

и правна сложност на делото, обема на оказаната правна помощ на ищите, адвокатското възнаграждение на представляващата ги адв. К. следва да бъде определено в размер на 7 270 евро с вкл. ДДС по двата иска.

С оглед изхода на делото **** следва да заплати на адв. П. К. адвокатско възнаграждение за осъщественото представителство на А. М. С. и Е. М. С. в размер на 6 055,91 евро с вкл. ДДС.

Ответникът е направил разноски за заплатено възнаграждение на вещите лица по назначените експертизи в размер на 1 430,16 евро. Съдът на основание чл. 25, ал. 1 от Закона за предоставяне на правна помощ, определя юрисконсултско възнаграждение в размер на 400 лв. (204,52 евро) или така направените разноски са в общ размер на 1634,68 евро.

Съобразно отхвърлената част от исковете, А. М. С. и Е. М. С. следва да заплатят на **** сумата 272,50 евро – разноски в производството.

На основание чл.78, ал.6 от ГПК ответникът **** следва да бъде осъден да заплати в полза на Държавата, по бюджета на съдебната власт, държавна такса в размер на 6135,50 евро (12 000 лв.).

Водим от горните мотиви, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА **, с ЕИК **, със седалище и адрес на управление: гр. ****, *** да заплати на А. М. С., ЕГН *****, *****, и Е. М. С., с ЕГН *****, с адрес: **** обезщетение в размер на по 76 693,78 евро (седемдесет и шест хиляди шестстотин деветдесет и три евро и седемдесет и осем евроцента, с левова равностойност 150 000 лв.) за всеки един от тях, за причинените им неимуществени вреди от смъртта на баща им **** С. при ПТП на 15.03.2024 г., ведно със законната лихва от 22.03.2024 г. до окончателното изплащане на сумите, като **ОТХВЪРЛЯ** предявените искове над присъдените 76 693,78 евро (150 000 лв.) до претендираните 92 032,5 евро (180 000 лв.), част от 102 258,38 евро (200 000 лв.), като неоснователни и недоказани.**

ОСЪЖДА **, с ЕИК **, със седалище и адрес на управление: гр. ****, *** да заплати на адв. П. К. от САК, с адрес на кантората: гр. ****, *** адвокатско възнаграждение за осъщественото представителство на А. М. С. и**

Е. М. С. в размер на **6 055,91 евро** (шест хиляди и петдесет и пет евро и деветдесет и един евроцента) с вкл. ДДС.

ОСЪЖДА А. М. С., ЕГН ***, *****, и Е. М. С., с ЕГН *****, с адрес: **** да заплатят на ****, с ЕИК **, със седалище и адрес на управление: гр. ****, *** сумата **272,50 евро** (двеста седемдесет и две евро и петдесет евроцента) – разноси в производството.**

ОСЪЖДА **, с ЕИК **, със седалище и адрес на управление: гр. ****, ****, да заплати в полза на Държавата, по бюджета на съдебната власт, държавна такса в размер на **6135,50 евро** (шест хиляди сто тридесет и пет евро и петдесет евроцента с легова равностойност 12 000 лв.) .**

РЕШЕНИЕТО е постановено с участието на трето лице помагач на страната на ответника *****. с ЕИК ***** адрес: гр. **** 1172, ***.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването му на страните пред Пловдивския апелативен съд.

Съдия при Окръжен съд – Стара Загора: _____